

III. 5 Veci starostlivosti o maloletých

V rámci vybavovania agendy P – starostlivosť o maloletých – súdy Slovenskej republiky rozhodovali o nárokoch maloletých a právnych vzťahoch s tým súvisiacich, zahrnutých do týchto skupín:

1. Rodičovské práva a povinnosti
2. Náhradná starostlivosť
3. Poručníctvo, opatrovníctvo
4. Povolenie uzavrieť manželstvo
5. Meno a priezvisko maloletého
6. Výživné
7. Určenie rodičovstva
8. Osvojenie
9. Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní

V roku 2022 **súdy vybavili 19 478 vecí starostlivosti o maloletých**. V porovnaní s rokom 2021, v ktorom súdy vybavili 18 177 vecí, došlo k zvýšeniu počtu vybavených vecí o 1 301 (nárast o 7%). Vybavené veci sa týkali **67 431** uplatnených práv v agende starostlivosti o maloletých (oproti 63 037 uplatnených práv z roku 2021).

Najrozsiahlejšou skupinou z počtu vybavených vecí boli v roku 2022, tak ako aj v predchádzajúcom roku, **veci týkajúce sa rodičovských práv a povinností**. V tejto skupine súdy rozhodli o **39 655** právach. **Z uvedeného počtu vybavených vecí** týkajúcich sa rodičovských práv a povinností **bolo uplatnených 2 498** práv týkajúcich sa **výchovných opatrení, 984** uplatnených práv týkajúcich sa **zásahov do rodičovských práv, 10 941** prípadov **schválení dôležitých úkonov za maloletého, 4 487** prípadov týkajúcich sa **styku rodičov s deťmi, 6 878** prípadov **zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti, 210** prípadov týkajúcich sa **ustanovenia alebo iného rozhodnutia o kolíznom opatrovníkovi, v 43** prípadoch sa **rozhodovalo o majetkovom opatrovníkovi**.

Druhou najpočetnejšou skupinou boli veci týkajúce sa výživného, v rámci ktorých bolo rozhodnuté o **21 880** právach. Ďalej nasleduje **náhradná starostlivosť s 2 953** uplatnenými právami. **Pri poručníctve a opatrovníctve** bolo rozhodnuté o **906** právach. V súvislosti s **osvojením** bolo rozhodnuté o **702** právach.

Konanie vo veciach starostlivosti o maloletých trvalo v roku 2022 v priemere 6,93 mesiaci (vrátane vecí s medzinárodným prvkom). Na porovnanie v roku 2021 priemerná dĺžka konania bola 7,75 mesiaci (vrátane vecí s medzinárodným prvkom). V priemere **najdlhšie konali okresné súdy v obvode Krajského súdu v Bratislave – 11,09** mesiaci. **Najlepšie výsledky v rýchlosti konania mali okresné súdy v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici – 4,91** mesiaci.

V roku 2022 trvalo najkratšie konanie o povolenie uzavrieť manželstvo – priemerne 2,77 mesiaci. **Najdlhšie trvalo konanie o určenie rodičovstva – priemerne 12,57** mesiaci. **Za ním nasleduje konanie o návrate maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní - priemerne 11,60** mesiaci. Priemerná dĺžka konania podľa uplatnených druhov nárokov bola v roku 2022 spracovaná podľa všetkých konaní, ktoré sa týkali predmetného druhu práva, aj v prípade, že sa v konaní uplatňovali viaceré druhy práva.

Vysvetlivky

1) *Priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.*

2) *Druh práv - počet, nie je možné stotožňovať s počtom právoplatne vybavených vecí, pretože v prípade, ak sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv (napr. rodičovské práva a povinnosti v spojení s výživným) je vec vykázaná pre každý druh práva jednotlivo (t.j. predmetný počet je vyšší ako počet právoplatne vybavených vecí). Kategorizácia vecí má vplyv aj na priemernú dĺžku konania podľa druhov práv, a to vzhľadom na to, že v prípade že sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv - napr. o rodičovských právach, výživnom a priezvisku maloletého môže konanie trvať dlhšie ako v prípade rozhodovania len o jednom práve. Do roku 2017 sa v štatistickej ročenke vec kategorizovala podľa druhu práva na základe prvého uvedeného uplatňovaného práva.*

3) *Pre rozhodovanie vo veciach návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú v súlade so zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok príslušné sudy: OS Bratislava I, OS Banská Bystrica, OS Košice I.*

PREHĽAD O POČTE VYBAVENÝCH VEČÍ V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH A RÝCHLOSTI KONANIA

Kraj	Počet vybavených vecí	Od dôjdenia veci na súd do právoplatnosti rozhodnutia uplynulo						Priemerná dĺžka konania (v mesiacoch)*
		do 1 mes.	od 1 do 3 mes.	od 3 do 6 mes.	od 6 mes. do 1 r.	od 1 do 2 r.	viac ako 2 roky	
BA	1 940	38	244	520	611	317	210	11,09
TT	2 095	47	697	777	381	138	55	5,91
TN	2 204	45	738	852	359	144	66	5,95
NR	2 401	35	745	848	497	194	82	6,49
ZA	2 381	23	591	850	525	293	99	7,46
BB	2 816	53	1 167	989	445	116	46	4,91
PO	2 472	45	940	856	339	176	116	6,34
KE	3 169	28	918	1 049	690	281	203	7,96
SR	19 478	314	6 040	6 741	3 847	1 659	877	6,93

* priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.

PREHLAD O RÝCHLOSTI KONANIA VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Druh práva	Druh práva - počet**	Od dôjdenia vecí na súd do právoplatnosti rozhodnutia uplynulo						Priemerná dĺžka konania (v mesiacoch)*
		do 1 mesiaca	od 1 do 3 mes.	od 3 do 6 mes.	od 6 mes. do 1 roka	od 1 do 2 rokov	viac ako 2 roky	
Rodičovské práva a povinnosti	13 249	192	4 195	4 580	2 543	1 132	607	6,95
Náhradná starostlivosť	1 958	25	536	792	473	108	24	5,62
Poručníctvo, opatrovníctvo	802	54	434	251	51	10	2	3,46
Povolenie uzavrieť manželstvo	243	7	161	62	13	0	0	2,77
Meno a priezvisko maloleitého	357	24	121	108	61	32	11	6,28
Výživné	13 770	116	3 716	4 841	3 029	1 329	739	7,58
Určenie rodičovstva	563	4	69	162	163	97	68	12,57
Osvojenie	661	16	270	267	83	18	7	4,59
Návrat maloleitého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení / zadržaní	8	0	0	0	6	1	1	11,60

* priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.

** druh práv - počet, nie je možné stotožňovať s počtom právoplatne vybavených vecí, pretože v prípade, ak sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv (napr. rodičovské práva a povinnosti v spojení s výživným) je vec vykázaná pre každý druh práva jednotlivo (t.j. predmetný počet je vyšší ako počet právoplatne vybavených vecí). Kategorizácia vecí má vplyv aj na priemernú dĺžku konania podľa druhov práv, a to vzhľadom na to, že v prípade že sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv - napr. o rodičovských právach, výživnom a priezvisku maloleitého môže konanie trvať dlhšie ako v prípade rozhodovania len o jednom práve. Do roku 2017 sa v štatistickej ročenke vec kategorizovala podľa druhu práva na základe prvého uvedeného uplatňovaného práva.

PREHLAD O POČTE PRÁV MALOLETÝCH, V KTORÝCH SÚD ROZHODOVAL VO VECIACH STAROSTLIVOSTI SÚDU O MALOLETÝCH

Druh práva	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	SR
	Počet uplatnených práv								Počet práv
Rodičovské práva a povinnosti	5 670	6 026	3 894	3 816	4 350	7 580	4 122	4 197	39 655
Náhradná starostlivosť	136	257	235	394	230	553	454	694	2 953
Poručníctvo, opatrovníctvo	79	82	36	102	54	122	141	290	906
Povolenie uzavrieť manželstvo	0	0	3	3	6	47	144	84	287
Meno a priezvisko maloletého	45	44	33	49	45	69	66	69	420
Výživné	2 020	2 365	2 336	2 646	2 570	4 075	2 515	3 353	21 880
Určenie rodičovstva	48	54	62	68	78	101	91	117	619
Osvojenie	102	100	83	107	52	82	76	100	702
Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení / zadržaní	2	0	0	0	0	6	0	1	9
SPOLU	8 102	8 928	6 682	7 185	7 385	12 635	7 609	8 905	67 431

I. PREHLAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva									
	Rodičovské práva a povinnosti - 1. časť									
	Výchovné opatrenia									
	spolu	z toho								
napomenutie		dohľad nad výchovou	obmedz. malolet.	odňatie maloletého	uloženie povinnosti spolupráce	uloženie inej povinnosti	uložené/zrušené sociálne alebo odborné poradenstvo	iné rozhodnutie	zrušenie	
BA	110	0	17	0	30	0	0	58	3	2
TT	175	5	39	0	57	16	0	46	10	2
TN	308	10	100	0	55	25	5	102	10	1
NR	257	5	24	0	97	16	10	87	16	2
ZA	150	1	41	0	53	2	2	46	4	1
BB	749	46	182	3	195	43	19	193	45	23
PO	471	119	80	0	101	50	4	96	13	8
KE	278	1	79	0	130	4	1	50	8	5
SR	2 498	187	562	3	718	156	41	678	109	44

I. PREHLAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva								
	Rodičovské práva a povinnosti - 2. časť								
	Zásahy do rodičovských práv					Schválenie dôležitých úkonov za maloletého			
	spolu	z toho				spolu	z toho		
obmedzené		odňaté/ pozbavené	vrátené	pozastavené	schválené		neschválené	iný výsledok	
BA	224	3	19	0	0	2 761	2 727	14	20
TT	47	13	3	2	15	2 800	2 775	4	21
TN	273	1	7	1	3	855	850	5	0
NR	80	22	1	0	0	1 002	994	8	0
ZA	152	5	3	0	0	1 048	1 035	1	12
BB	61	10	22	2	2	1 707	1 692	12	3
PO	111	9	10	0	7	574	563	3	8
KE	36	0	24	1	1	194	186	3	5
SR	984	63	89	6	28	10 941	10 822	50	69

I. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva																
	Rodičovské práva a povinnosti - 3. časť																
	Styk rodičov s deťmi									Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti						Kolízny opatrovník	Majetkový opatrovník
	upravený				zakázaný				zamietnutý návrh na novú úpravu	iný výsledok	matke	otcovi	striedavá starostlivosť	inej osobe	iný výsledok		
	matke	otcovi	obom rodičom	inej osobe	matke	otcovi	obom rodičom	blízkej osobe									
BA	13	107	0	6	0	2	0	0	15	200	179	24	35	5	5	24	0
TT	14	117	1	6	0	1	0	0	13	228	344	58	51	0	21	11	1
TN	15	125	2	5	0	3	0	0	5	361	372	67	64	11	26	19	11
NR	26	262	3	4	1	2	0	0	18	134	776	99	167	2	36	23	5
ZA	33	156	6	5	0	0	0	0	8	199	532	66	134	8	24	68	5
BB	50	439	28	9	1	4	2	0	9	849	1 461	199	182	15	75	24	10
PO	36	186	3	12	0	0	0	1	9	405	515	90	58	41	27	17	5
KE	36	231	4	6	0	0	0	0	10	61	809	137	67	15	81	24	6
SR	223	1 623	47	53	2	12	2	1	87	2 437	4 988	740	758	97	295	210	43

II. PREHLAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva													
	Náhradná starostlivosť													
	Náhradná osobná starostlivosť				Pestúnska starostlivosť						Ústavná starostlivosť			
	zverenie manželom	zverenie jednotlivcovi	úprava styku s dieťaťom	zrušenie náhr. osob. starost.	spolu	z toho				nariadená	predĺžená	zrušená	zamietnutý návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti	inak rozhodnutá
						zverenie		úprava styku s dieťaťom	zrušenie pestúnskej starostlivosti					
					manželom	jednotlivcovi								
BA	13	39	0	12	18	5	4	0	2	32	0	7	0	12
TT	33	102	0	20	15	4	5	0	4	41	0	21	5	13
TN	33	70	0	11	27	6	6	0	2	51	0	20	6	15
NR	60	145	0	37	7	3	1	0	2	95	0	7	2	21
ZA	29	84	0	15	26	4	8	0	8	36	0	20	5	13
BB	44	146	1	69	31	7	4	0	7	160	0	43	6	30
PO	25	123	0	84	20	3	3	0	6	121	0	53	6	15
KE	40	237	0	61	30	4	5	0	7	198	0	56	9	27
SR	277	946	1	309	174	36	36	0	38	734	0	227	39	146

III. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva										
	Poručníctvo	Opatrovníctvo	Povolenie uzavrieť manželstvo			Meno a priezvisko maloleteho					
			povolené	nepovolené	iný výsledok	Súhlas k žiadosti o zmenu mena			Súhlas k žiadosti o zmenu priezviska		
						daný	nedaný	iný výsledok	daný	nedaný	iný výsledok
BA	36	43	0	0	0	0	0	20	10	2	13
TT	61	21	0	0	0	0	0	16	6	3	19
TN	34	2	3	0	0	3	0	8	6	4	12
NR	72	30	3	0	0	0	0	15	8	1	25
ZA	40	14	6	0	0	2	0	13	10	4	16
BB	90	32	45	2	0	0	0	26	12	5	26
PO	135	6	139	3	2	0	0	33	8	2	23
KE	275	15	82	1	1	1	0	32	10	2	24
SR	743	163	278	6	3	6	0	163	70	23	158

IV. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva											
	Výživné											
	rozsaľ určený				úprava			nezmenená	schválená dohoda	návrh zamietnutý	neurčené (§62 ods.6)	iný výsledok
	matke	otcovi	obom rodičom	inej osobe	znížené	zvýšené	zrušené					
BA	53	213	59	0	10	91	2	34	1 323	12	219	4
TT	122	303	105	0	19	144	3	22	1 418	41	153	35
TN	131	417	95	0	19	261	2	26	1 196	51	129	9
NR	249	819	160	0	24	282	2	21	912	44	117	16
ZA	108	437	118	0	19	217	4	5	1 450	61	146	5
BB	318	1 551	251	1	24	390	9	27	1 315	61	101	27
PO	172	563	212	0	6	312	5	29	1 106	30	65	15
KE	361	892	227	0	13	285	5	21	1 348	95	70	36
SR	1 514	5 195	1 227	1	134	1 982	32	185	10 068	395	1 000	147

V. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva															
	Určenie rodičovstva							Osvojenie								
	Materstvo		Otcovstvo					vyslovené na návrh spolu	Konanie o osvojiteľnosti		osvojiteľnosť zrušená	Zrušenie osvojenia			zverenie do predosvojitelskej starostlivosti	iný výsledok
	určené	návrh zamietnutý	určené	návrh zamietnutý	zapreté	návrh na zapretie otcovstva zamietnutý	iný výsledok		podmienky splnené	podmienky nesplnené		na návrh	bez návrhu	návrh zamietnutý		
BA	1	0	12	0	31		1	45	39	0	0	0	0	0	18	0
TT	0	0	13	2	23	3	11	43	28	1	0	0	0	1	26	1
TN	0	0	16	1	33	2	5	44	21	0	1	0	0	0	16	1
NR	0	1	25	0	31	3	6	40	36	0	0	0	0	0	30	1
ZA	0	0	23	2	36	5	5	34	7	0	0	0	0	0	10	1
BB	0	0	28	3	45	8	9	28	34	0	2	0	0	0	18	0
PO	0	0	31	1	47	3	2	35	23	0	0	0	0	0	17	1
KE	0	0	45	1	46	2	10	38	43	0	0	0	0	0	18	1
SR	1	1	193	10	292	26	49	307	231	1	3	0	0	1	153	6

VI. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Súd*	Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní				
	rozhodnutie o návrate maloletého		rozhodnutie o nenariadení návratu maloletého		
	do členského štátu Európskej únie	do iného štátu	z dôvodu		
			nesúhlasu maloletého	zžitia maloletého s novým prostredím	vystavenia maloletého fyzickej alebo duševnej ujme
OS BA I	1	1	0	0	0
OS BB	0	2	0	4	0
OS KE I	0	0	1	0	0
SR	1	3	1	4	0

**pre rozhodovanie vo veciach návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú v súlade so zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok príslušné sudy: OS Bratislava I, OS Banská Bystrica, OS Košice I.*